

Хлопець-ліфтер значуще всміхнувся. Піднімаючись із нею нагору, він зауважив, яким веселим блиском сяяли її очі, як рум'янилося її личко. Тепло її стриманого запалу, здавалося, зігрівало тоді цілу його вузьку кабінку. А зараз, опускаючись униз, кабіна була наче огорнута крижаною холоднечею. Блиск очей дівчини згас, зник і рум'янець. Вона нахмурилася, і коли він очима ловив її погляд, то помічав, як стемніли й посіріли її очі. О, він добре знав ці прикмети! Може, й він колись стане репортером. Так воно й буде, треба тільки підрости. А тим часом із своєї кабіни він придивлявся до плину життя, що вирувало у дев'ятнадцятиповерховому хмарочосі. Він приязно відсунув дверцята кабіни і спостерігав, як вона рішуче подалася до виходу.

В її поставі відчувалась якась сила — сила, котру породжує в людині зріднення з землею, а не з міськими тротуарами. Але це була витончена, незвичайна сила, можна б сказати, строга зграбність, що надавала дівчині рис мужності, хоч і не позбавляла жіночності. Ця сила перейшла їй у спадок від шукачів і борців — людей, що добре напрацювалися за своє життя і головою, і руками. Ці люди, привиди далекої минувшини, виплекали її міцне тіло й подарували їй заповзятливу вдачу.

А ось тепер її трохи розгнівано і дуже ображено.

— Я вже догадуюсь, що ви мені скажете, — чемно, але твердо урвав редактор її багатослівну передмову, що мала бути початком давно жаданої зустрічі. — Ви й так мені досить розповіли, — вів він далі (з цілковитою бездушністю, як здавалось їй тепер, коли вона згадувала ще свіжу розмову). — В газеті ви ніколи не працювали. Ви недосвідчені, непризвичаєні до цієї роботи, вам бракує спритності. Ви маєте середню освіту, а може, доповнили її яким училищем чи коледжем. З англійською мовою у вас усе гаразд. Ваші друзі одностайно запевнили вас, що ви гарно й талановито пишете і таке інше. І оце тому ви гадаєте, що зможете працювати в газеті, й хочете, аби я вас прийняв на роботу. Та, на жаль, нема вільного місця. Якби ви знали, скільки...

— Але ж якщо нема вакансій, — і собі перебила вона його мову, — то як же ті, що тепер працюють у вас, домоглися своїх місць? Як я вможу довести, що гідна бути на цій роботі?

— Вони зробили все, щоб бути потрібними редакції, — пролунала коротка відповідь. — Зробіть те ж саме.

— А що я вдію, коли не маю нагоди?

— Пошукайте її.

— Але як? — наполягала вона, водночас у глибині душі вважаючи його недоумкуватим.

— Як — це вже ваша справа, а не моя, — мовив він наприкінці, підводячись і даючи на здогад, що прийомові настав кінець. — Мушу вас повідомити, шановна панночко, що цього тижня сюди приходило принаймні вісімнадцятеро інших дівчаток, які прагнуть працювати у редакції, і я, далебі, не маю часу пояснювати коленій, до чого вдатися. Адже читати лекції з журналістики зовсім не мій обов'язок, як редактора газети.

Вона настигла автобуса, що прямував на околицю міста, і поки доїхала додому, то перебрала в пам'яті геть-чисто всю розмову з редактором. "Але як же?" — запитувала вона себе, долаючи три перегони сходів, що провадили до помешкання, яке винаймали вони вдвох із сестрою. В цьому безупинному "Але як?" виявлялася її наполеглива шотландська вдача, котра, хоч і давно позбавлена шотландського ґрунту, ще володіла всією її істотою. Зрештою, треба було якось зараджувати собі. Сестри Ваймен із провінційної закутини подалися до міста шукати долі. Батько їхній, Джон Ваймен, був малоземельний фермер. Його згубна заповзятість, що лягла тягарем на господарство, примусила його дочок, Едну й Леті, самих подбати про себе. Грошові заощадження, зроблені протягом року вчителювання в

школі, вечірні заняття із стенографії та друкування впевнили їх у намірі податися до міста в пошуках щастя. Та нічого доброго перед очі тим часом не навивалося. Було таке враження, що місто перелюднене невинними стенографістками й друкарками, а що могли запропонувати сестри, крім своєї невинності? Потаємною Едніною мрією було стати журналісткою. Та напочатку вона замірялася на канцелярську роботу, бо хотіла перше роздивитися, на якій журналістській ділянці і в якій газеті поспитати щастя.

Однак жодна канцелярська робота не потрапляла до рук, а мізерні заощадження день у день танули, як віск, хоча комірне залишалось однаковим і піч усе так само пожадливо поглинала вугілля. З колишніх збережень zostалися самі крихти.

— Як ти гадаєш, може б, тобі звернутися до Макса Ірвіна? — запропонувала Леті, вислухавши сестрину розповідь. — Адже він славетний журналіст. Піди до нього, Ед. Він напевно знає, як дістатись у газету, і зможе тобі чимось зарадити.

— Але ж я з ним не знайома, — заперечила Една.

— А хіба з редактором, якого сьогодні ти бачила, ти знайома?

— Воно-то та-ак, — розважно протягла Една, — але це інша річ.

— А як же ти будеш брати інтерв'ю у незнайомих людей згодом, коли працюватимеш у газеті? — підбадьорювала Леті.

За це я й забула, — погодилася Една. — Воно й справді, яка різниця — брати інтерв'ю у містера Макса Ірвіна для якоїсь газети чи для себе особисто? До того ж це буде практика для мене. Я зараз же пошукаю його адресу й номер телефону в довіднику.

— Леті, я певна, що змогла б добре писати, якби дістала нагоду, — мовила вона рішуче по хвилині. — Я почуваю, що маю нахил до цього, ти мене розумієш?

Леті схвально кивнула головою і стиха запитала:

— Цікаво, який він із себе?

— Це вже мій клопіт — дізнатися, — запевнила Една. — Не мине й двох днів, як я про все це тобі розповім.

Леті заплескала в долоні.

— Чудово! Оце журналістська жилка! А як було б гарно, коли б ти за один день упоралася!

— ... То вже вибачте, що я вас потурбувала, — мовила вона наприкінці, виклавши свою справу Максові Ірвіну, видатному військовому кореспондентові й бувалому журналістові.

— Та нічого! — відповів той, заперечливо махнувши рукою. — Якщо ви самі за себе не заступитесь, то хто ж за вас обстане? Я добре розумію вашу скруту. Ви бажаєте працювати в редакції "Інформатора" і то негайно, хоч і не маєте досвіду на цій ниві. А чи нема у вас протекції в якоїсь впливової особи? В місті живе з десяток людей, чия цибулка всі редакції перед вами відчинить, бо вона діє як оте закляття "Сезаме, розступися". Дальша ваша доля — встояти на своїх ногах чи здатися, — залежить від вас. Приміром, можна б звернутися до сенатора Лонгбриджа, Клауса Інскіпа — власника міського трамваю, до Лейна і МакЧесні... — він осікся й замовк.

— Та я жодного з них не знаю, — відповіла вона сумовито.

— Гаразд, то, може, ви знаєте кого-небудь з їхніх знайомих або ж когось, хто знає їхніх знайомих?

Една похитала головою.

— В такому разі вам треба придумати щось інше, — незнічено провадив він далі. — Ви мусите самі собі зарадити. І що б таке ви могли?..

Якусь мить він мовчки думав, замруживши очі й наморщивши лоба. Вона спостерігала за ним, уважно приглядалася до нього. Аж ось його голубі очі розплющилися, а лице засяяло.

— Знайшов! Хоча стривайте...

Тепер він і собі придивився до неї. І так пильно він дивився, що під його поглядом вона зашарілася.

— Гадаю, що ви з цим упораєтесь. Та однак, поживем — побачимо, — сказав він загадково. — В усякому разі, це допоможе виявити ваш хист і, крім того, буде кращою рекомендацією для "Інформатора", ніж сотні писульок усіх сенаторів і багатіїв світу. Ви виступите на аматорському вечорі у "Лупсі".

— Я... я щось не збагну, — сказала Една, не розуміючи, що він має на думці. — Що таке "Лупс" і що це за аматорський вечір?

— Ой, правда, мені вилетіло з голови, що ви не тутешня. То навіть ще краще, аби тільки була у вас журналістська кмітливість і спритність. Для вас це буде перше враження, а перші враження завжди неупереджені, безсторонні, свіжі, яскраві. "Лупс" — це місце розваг на околиці міста, біля парку. Там можна проїхатися у туристському вагончику, спуститися з пагорка, послухати виступ духового оркестру, побачити диких звірів, театральну виставу, кінематограф тощо. Простий люд ходить туди на звірів подивитися і розважитися, а інші знаходять втіху в тому, що

дивляться, як гуляє простий люд. Одне слово, "Лупс" — це веселощі, розваги і свіже повітря для всіх.

Але вас стосується зараз тільки естрада. У ній один виступ іде на зміну іншому. Там і штукарі, й акробати, гумові чоловічки й танцюристки із смолоскипами, виконавці негритянських мелодій та сентиментальних пісеньок, імітатори та співаки. Всі вони за фахом естрадники. Тим вони заробляють собі на хліб. Багатьом добре-таки платять. Декотрі не мають постійної роботи, а при нагоді, коли дістануть запрошення, виступають або в "Орфеї", в "Алькатрасі" чи то в "Луврі". Ще інші пускаються в мандри по всій країні. Таке життя цікаве, та й заробіток чималий, ото ж воно багатьох приваблює.

Так ось, аби здобутися популярності, дирекція "Лупсу" влаштовує так звані аматорські вечори: двічі на тиждень після виступу професійних акторів на кону з'являються аматори, хто тільки зголоситься. Люд не покидає своїх місць, а стає суддею в мистецтві або думає, що стає, — зрештою, це все одно, — і тому платить гроші, і задоволений з себе. Для дирекції аматорські вечори — вельми вигідна річ. Та в цій справі найважливіше — і це вам варто запам'ятати, — що ці аматори зовсім не аматори, вони одержують платню за свої виступи. Найкраще можна б їх назвати професійними аматорами. Кожному зрозуміло, що задурняк дирекція не вмовить нікого виступити перед несамовитою публікою. В таких випадках люд геть-чисто шаленіє. Бо ж для нього це забава. Я вам пропоную і мушу сказати, що це вимагатиме від вас витримки, — поїхати туди й домовитися на два виступи (гадаю, що це може бути в середу й суботу ввечері) — зіграти двічі на сцені та про все це написати для недільного випуску "Інформатора".

— Але ж... але ж... — завагалася вона. — Я... я — в її голосі почулося розчарування й розпука.

— Я вас не розумію, — сказав він лагідно. — Ви сподівалися на щось інше, краще. Але чого тільки нам не доводиться робити напочатку! Згадайте адмірала флоту її величності королеви, котрий замітав підлогу і

вилощував ручку парадних дверей... Ви мусите подолати всі злигодні життя підмайстра або ж кинути все негайно. Ну, що ви на це скажете?

Раптове те запитання зовсім її збентежило. Вона щось промимрила, а у нього на обличчі промайнуло розчарування.

— Для вас це буде, мабуть, випробування, — підбадьорливо додав він, — і то тяжке випробування, але ж то на краще. Або пан, або пропав. Ви готові?

— Я спробую, — сказала вона невпевнено, водночас зазначаючи про себе прямоту, різкість і поспіх тих міських чоловіків, з якими вона ввійшла у стосунки.

— Гаразд! Знаєте, коли я починав роботу в газеті, то мені давали такі нудні, неприємні доручення, які вам і не снилися! А потім бозна-скільки часу я нидів над кримінальною хронікою та шлюбборозлучними процесами. Та врешті все вийшло на добре. Вам пощастило тим, що ви починаєте з роботи для недільного випуску газети. Це не бозна-що, та нічого. Упорайтесь з цим, покажіть, з якого тіста вас виліплено, і на вас чекає краща робота — краща посада і більша платня. Отже, сьогодні пополудні ви підете до дирекції "Лупсу" й домовитесь на два виступи.

— Та з чим же я виступлю? — зніяковіло запитала Една.

— З чим? З чим хочете. Ви вмієте співати? Ні? Ну й не треба. Верещіть, робіть будь-що, аби тільки звеселити публіку, дайте їй нагоду поглумитися з поганого мистецтва, — і вам за це заплатиться. Нікого не лякайтеся. Говоріть одверто. Підіть між аматори, що чекають на свою чергу, випитуйте у них, вивчайте їх, закарбуйте їх собі в пам'яті. Пройміться тією атмосферою, тими барвами, всіма яскравими барвами. Докопуйтеся обома руками до суті, до духу, до сенсу всього навколишнього. Якраз це ж вам і треба. Збагніть усе. Саме це хочуть знати читачі недільного випуску "Інформатора". Будьте небагатослівні,

добирайте міцно збудованих фраз і конкретних, соковитих порівнянь. Уникайте втертих, заялжених думок. Вибирайте. Хапайтесь за характерне, решту відкидайте — і перед вами буде картина. Змалюйте цю картину словами — і роботу в "Інформаторі" вам забезпечено. Перегляньте кілька останніх недільних випусків "Інформатора" і познайомтесь із надрукованими фейлетонами. У вступному абзаці, — він правитиме за рекламу, — перекажіть зміст фейлетону, а вже відтак знов усе опишіть. Наостанку припасіть собі метку кінцівку, яку в разі скорочення фейлетону можна було б приліпити в кінці, не спотворюючи цілого. Отак, гадаю, й досить. До іншого самі дійдете.

Вони обоє підвелися. Една була в захваті від його запалу і квапливої, жвавої мови, насиченої думками, що їх вона так прагнула знати.

— Міс Ваймен, якщо ви честолюбні, то запам'ятайте, що кінцева мета журналіста — це не літературний фейлетон. Уникайте второваної дороги. Фейлетон — це трюк. Підпорядкуйте його собі, але самі не піддавайтесь йому. Це ви мусите зробити, бо, не навчившись писати фейлетони, ви нічого не зможете написати. Одне слово, пориньте з душею в цю справу, та передовсім залишіться собою, ви мене зрозуміли? Ну, гаразд, хай вам щастить!

Вони дійшли до дверей, і він потиснув дівчині руку.

— Ось що, — перебив він, не даючи їй подякувати, — як закінчите фейлетон, то принесіть мені. Гадаю, що зможу допомогти вам трохи його виправити.

Директор "Лупсу" був чоловік гладкий, із величезними щелепами, кущистими бровами та загалом з ворожим виглядом. На обличчі йому застигли байдужість і невдоволення, в роті стирчала сигара. Една довідалася, що його звати Саймс, Ернст Саймс.

— З чим виступаєте? — спитав він, навіть не вислухавши прохання.

— З ліричними піснями, — відповіла Една жваво, пригадуючи Ірвінову пораду говорити голосно й виразно.

— Ваше прізвище? — запитав містер Саймс, ледь-ледь скинувши на неї оком.

Вона завагалася. Бо ж так хутко вскочила в цю пригоду, що не було коли й подумати про прізвище.

— Не маєте прізвища? Може, псевдонім маєте? — нетерпляче просурмив директор.

— Нен Білейн, — миттю вигадала вона. — Бі-лейн. Так-так, саме так.

Він закарлючисто вписав її прізвище у записник.

— Гаразд. Виступатимете в середу й суботу.

— А яка платня? — спитала Една.

— За один виступ два з половиною, за два — п'ять доларів. Платню дістанете в перший понеділок після другого виступу.

І навіть не виявивши найменшої ввічливості, — не мовивши "до побачення", — він одвернувся від неї і поринув у газету, яку читав перед тим.

В середу ввечері Една, взявши з собою Леті, ще завчасу прийшла до театру. В кошелі лежало її просте театральне причандалля: пледовий шаль, позичений у прачки, приношена шорстка спідниця, позичена у прибиральниці, і сива перука, яку їй дав костюмер на один вечір за двадцять п'ять центів. Една надумала зіграти роль старої ірландки, котра, в тугу вдавшись, співає про свого сина, що на чужині тиняється.

Хоч і прийшли вони завчасно, та навкруги панувала метушня. Ішла саме головна вистава, грав оркестр, а публіка час од часу плескала в долоні. Наплив аматорів заважав працювати поза сценою, переходили, вбиральні, лаштунки захрясли народом, люди тислися одне до одного. Та найприкріший був цей гармидер для професійних акторів, що поводитися, як личить людям вищої касты: їхнє ставлення до злидарів-аматорів було позначене зверхністю, ба навіть грубістю. Збентежену Едну штурхали ліктями з усіх боків. Відчайдушно притискуючи кошіль до себе, Една шукала якої-небудь убиральні і водночас усе навколишнє закарбовувала в своїй голові.

Нарешті їй таки вдалося знайти вбиральню, — маленьку комірчину, в якій уже три панії-аматорки з галасом і криком гримувалися і навіть учинили сварку за єдине дзеркало. Едні було легко приготуватися до вистави, і вона, з цим швидко впоравшись, залишила трьох паній, що, забувши свою зваду, взялися її обмовляти. Разом з Леті, що не відступала ні на крок, Една, діючи терпляче й наполегливо, добулася до закутка поза лаштунками, звідки добре видно було сцену.

Маленький чорнявий чоловічок, жвавий і добродушний, у фракці та циліндрі, елегантно дрібочучи ніжками, кружляв у вальсі й слабеньким тоненьким голосочком співав про когось чи про щось, — видно, жалібно. Коли він, притишивши голос, дотягував останні слова пісні, якась дебели жінка з розкішною кучмою білявого волосся пропхалася повз Едну, важко наступивши їй на ногу і презирливо штовхнувши її набік. "Кляті аматори!" — просичала вона, і за мить опинившись на сцені, граціозно розкланялась до публіки, а маленький чорнявий чоловічок навшпиньки закружляв навколо неї.

— Здорові, дівчата!

Една аж здригнулася від несподіванки, бо цей поклик, вимовлений протяжливо, з наспівом, пролунав їй над самим вухом. Обернувшись, вона побачила перед себе поголеного кругловидого, наче місяць, юнака,

що лагідно всміхався до неї. Одягнутий він був і загримований під традиційного сценічного волоцюгу, хоча й без потрібних для того баків.

— О, та я їх миттю можу приляпати, — пояснив він, угадавши в її очах подив, і помахав тою прикрасою, якої бракувало йому на обличчі. — Через них дуже пітнієш, — додав він. — А у вас що за роль?

— Сопрано... ліричні пісні, — відповіла Една, силкуючись триматися якомога невимушено.

— А чого це вам закортіло виступати? — спитав він.

— Так, для розваги. А то чого б іще? — відповіла Една.

— Я це як стій зметикував, тільки-но вас уздрів. Ви ж не для газети, правда?

— За все своє життя я зустрічала тільки одного редактора, — викрутилась вона вимовкою. — Та й то ми не поладнали.

— Просилися до нього на роботу?

Една байдуже кивнула, хоча в душі стривожилась і сушила собі голову, як би звернути розмову на щось інше.

— І що ж він сказав?

— А те, що того тижня до нього вже приходило вісімнадцятеро дівчат.

— Значить, облизня впіймали? — кругловидий юнак зареготав і ляпнув себе по стегнах. — Ми, бачите, стали підозріливіші. Бо ж недільні газети ладні втопити в ложці води наші аматорські вечори і виставити на

посміховисько перед читачами. А директорів це не до вподоби, звісно. На саму думку про це він сатаніє.

— А в якій ролі ви виступаєте? — запитала Една.

— Я? О, сьогодні я в ролі волоцюги. Я ж бо Чарлі Велш.

Називаючи їй своє ім'я, він сподівався її просвітити, — це вона збагнула, але спромоглася тільки чемно зауважити:

— О, невже?

Їй так кортіло засміятися з того розчарування, яке сплило йому на обличчі, що вона насилу стрималась.

— Ви що, й справді ніколи не чули про Чарлі Велша? — щиро здивувався він. — Значить, ви ще зелені. Адже я "незамінний" аматор. Ви напевне мене бачили. Бо я всюди виступаю. Я б міг бути професійним актором, та як аматор я заробляю більше грошви.

— Але чому саме "незамінний"? — допитувалась Една.

— Гаразд, — чемно мовив Чарлі Велш, — я вас напоумлю. "Незамінний" — це особа, що якусь роль виконує краще за інших. Тепер ви зняли, що таке "незамінний", га?

Една кивнула головою.

— Аби краще взяти втямки цю справу, — провадив він далі, — пригляньтесь-но до мене. Я тут єдиний аматор, якому до снаги всі ампуа. Наприклад, сьогодні я виступатиму з пародією на аматора, що грає роль волоцюги. Скажу вам, що пародіювати важче, ніж просто грати, але то справжня гра — треба бути й аматором, і актором.

Зрозуміло? Я все можу: читати поважні монологи, виступати в опереті й бути блазнем. Бо ж я — Чарлі Велш, незамінний Чарлі Велш.

Отак поки маленький чорнявий чоловічок і дебела білявка ніжно туркотали на сцені, поки слідом за ними виступали інші професійні актори, Чарлі Велш усе вів мову з Едною, порозповідав дівчині силу всякої всячини і між тим чимало такого, що їй згодилося для недільного випуску "Інформатора".

— О-го-го, — вигукнув він раптом. — Його високість уже вганяє за вами. Ви перші у списку. Тільки не зважайте на бучу, коли будете на сцені. І свій виступ закінчіть так, як і годиться.

Саме цієї миті Една відчула, що її зраджує журналістська честоловність, і дівчину охопило непереможне бажання втекти світ за очі. Та директор, наче той казковий велетень-людоджер, перепинив їй дорогу до відступу. Вона чула, як оркестр заграв перші такти її пісні, а гамір у залі обернувся на тишу, сповнену чеканням.

— Сміливіше, — прошепотіла Леті, тиснувши їй руку, а з другого боку почувся владний голос Чарлі Велша:

— Ну, наберіться духу!

Една мов прикипіла на місці й безвладно сперлася до лаштунку. Оркестр знову почав мелодію, а якийсь самотній голос із зали заверещав:

— Оце на тобі! Де ж Ненні?

На це зауваження зала вибухнула реготом, а Една відсахнулася назад. Та міцна директорова рука, опустившись дівчині на плече, рвучким сильним поштовхом послала її на сцену. Ця рука вигулькнула з-за лаштунків, і публіка, збагнувши, що сталося, громом вигуків схвалила

його поведінку. Оркестрова музика ковзала по струнах. Една не знала, коли починати, і терпляче чекала, взявшись у боки і напружено прислухаючись, аби вловити хоч який звук оркестру. Аж от у залі знову зчинилась буча. Пізніше Една довідалася, що в такий спосіб публіка охоче збиває аматора з пантелику, не даючи йому змоги почути оркестр.

Та Една потроху очумалася. Вона побачила перед собою величезне, від партера до гальорки, море всміхнених, спотворених веселощами лиць, почула, як переливи реготу хвилями зринають вгору, — і шотландська її кров заграла. А оркестранти все напружено працювали, хоч і не було чути музики. І тоді Една зважилась: вона безгучно заворушила губами, простягаючи вперед руки, коливалася цілим тілом, вдаючи, нібито співає. Гамір у залі подвоївся, бо публіка намагалася заглушити її голос, та Една спокійнісінько показувала далі свою пантоміму. Тривало це, здавалось, до безвіку. Аж раптом публіці, втомленій своєю витівкою, забаглося почути спів, вона стишилась і вздріла німу гру, яку втяла Една. На хвилину завмерло все, крім оркестру. Една все так само безгучно ворушила губами. Лиш тоді публіка второпала, що її пошили в дурні, і знову ціла зала, цього разу визнаючи Еднину перемогу, вибухла щирими оплесками. Для Едни це була нагода зійти зі сцени. Кланяючись і задкуючи, вона опинилася за лаштунками в Летіних обіймах.

Найгірше вже минулося, і до кінця концерту вона снувала серед аматорів та професіоналів і, перекидаючись словами, прислухаючись до розмов, спостерігаючи, силкувалась усе зрозуміти й закарбувати в пам'яті. Чарлі Велш зголосився бути їй за наставника й янгола-оборонця і так справно виконував ці доброхітно взяті обов'язки, що, коли концерт закінчився, Една мала вже досить матеріалу для фейлетону. Та за домовленістю вона мала виступити ще раз, то ж відступити було б справжнім боягузством. Окрім того, враження її з цих днів були такі швидкоплинні, і вони потребували перевірки. Отож у суботу в супроводі Леті і з кошелю у руках Една знову з'явилась у театрі.

Директор, здавалося, чекав на неї, бо очі його заблищали з радості, тільки він її побачив. Він заспішив до Едни, привітався і вклонився поштиво, зовсім не так, як минулого разу, коли він повівся з нею наче той казковий велетень-людоджер. Коли директор уклонився, вона побачила, як Чарлі Велш, що стояв за його плечима, значуще моргнув до неї.

Та дивовижніше було потім. Директор ублагав Едну познайомити його з сестрою, жартівливо балакав з однією й другою, і з усієї сили напинався на люб'язність. Він навіть віддав Едні цілу вбиральню, викликавши цим великі заздрощі у тих трьох аматорок, з якими Една переодягалася попереднім разом. Едну це вельми збентежило, і тільки зустріч з Чарлі Велшем у коридорі допомогла зняти покривало з таємниці.

— Вітаю! — гукнув він до неї. — Бачу, ви йдете вгору, чи не так? Усе перед вами розступається.

Вона радісно всміхнулась.

— Директор, певне, гадає, що ви репортерка. Їй-бо, я мало не луснув, коли побачив, як він підсолоджувався до вас. А якщо по-чесному, то це справді так?

— Я вам уже казала про мої стосунки з редакторами, — вивернулась Една. — Як і тепер, так і тоді це чистісінька правда.

Та "незамінний" Чарлі Велш недовірливо похитав головою.

— Мене це, власне, й не обходить. Але якщо ви справді з газети, то підкинули б там про мене кілька слів, звісно, добрих слів, ну, ви ж самі знаєте, для реклами. А коли ви не репортерка, то однаково ви козир-дівка. Одне безперечно — ви таки не з нашого брата.

Після виступу Едни, який вона доконала цього разу з майстерністю бувальця, директор знову взявся її влещувати. Наговоривши Едні силу приємних слів, сам дуже приязний, він перейшов до суті.

— Сподіваюся, ви нас не скривдите? — мовив він закрадливо. — Будете справедливі до нас, еге ж?

— Ой, та де там, — невинно відказала Една. — Вам не вдасться вмовити мене ще на один виступ. Я знаю, що я тішилась успіхом і що ви згодні мене прийняти, та я справді таки не можу на де пристати.

— Ви добре розумієте, що я маю на увазі, — сказав він, з відтінком колишнього нахабства.

— Ні-ні, я таки не пристану на це, — вперлася Една. — Естрада занадто діє на нерви, принаймні на мої нерви.

Директор, трохи спантеличений, завагався і не став далі напоминатися.

А от у понеділок зранку, коли вона зайшла до його контори, аби отримати платню за два виступи, настала її черга спантеличитись.

— Ви, певне, неправильно мене зрозуміли, — жваво вбрехав він. — Пам'ятаю, я говорив щось про оплату за проїзд. Ми це й справді практикуємо, але за виступи аматорам ніколи не платимо. Бо це позбавило б усю цю справу привабливості й блиску. Ні, Чарлі Велга наплів вам сухого дуба. Йому ми не платимо за виступи. Жодному аматорові не платимо. Це був би чистий сміх! Та гаразд, нате вам п'ятдесят центів. Тут враховано також оплату за проїзд для вашої сестри. А тепер, — додав він ввічливо, — дозвольте від імені адміністрації подякувати за плідну й успішну участь у наших аматорських концертах.

Пополудні того ж таки дня Една, як і обіцяла, вручила Максові Ірвіну надрукований примірник фейлетону. Переглядаючи машинопис, бувалий журналіст раз у раз похитував головою і сипав похвальні зауваження:

— Добре! Оце так! Оце дали! Яка психологія! А думка! Як в око вліпили! Чудово. Тропіки отут не вдалося, але й так піде. Здорово! Сильно! Яскраво! Яка картина! Чудово! Дуже чудово!

Дочитавши до кінця останню сторінку, він простяг руку і мовив:

— Вітаю вас, люба міс Ваймен. Мушу сказати, що ви перевищили мої сподівання, які, правду мовивши, були великі. Ви вроджена журналістка. У вас є журналістська жилка, і ви напевне вийдете в люди. "Інформатор", безперечно, візьме ваш фейлетон і прийме вас на роботу. Вони змушені будуть вас прийняти, бо інакше вас прийме інша газета.

— Та стривайте, що це таке? — запитав він наступної миті, споважнівши. — Ви ж нічого не сказали мені, чи дістали платню за виступи, чи ні. Ваш фейлетон буде без перчика, якщо Ви не одержите платні за виступи. Я, здається, вам це казав... Так не годиться, — додав він, загрозливо хитаючи головою, коли Една все розповіла, — Ці гроші ви так чи інакше повинні в нього видерти. Як його бути? Дайте-но хвилюку поміркувати...

— Не турбуйтеся, містере Ірвін, — сказала вона. — Я вам і так занадто довго докучала. Дозвольте мені, будь ласка, тільки подзвонити вашим телефоном містерові Ернсту Саймсу. Я спробую ще раз.

Макс Ірвін звільнив для неї місце біля столу, і Една вняла трубку.

— Чарлі Велш занедужав, — почала вона, коли телефон було з'єднано. — Що? Ні! Я не Чарлі Велш. Чарлі Велш занедужав, і його сестра просила довідатися, чи можна їй сьогодні під вечір приїхати по його платню.

— Скажіть сестрі Чарлі Велш, що Чарлі Велш сам був тут зранку і забрав свої гроші, — почувся знайомий різкий голос директора.

— Гаразд, — вела далі Една. — А зараз Нен Білейн хоче дізнатися, чи вона та її сестра сьогодні під вечір можуть забрати платню Нен Білейн?

— Ну, що він відповів, що? — вигукнув збуджено Макс Ірвін, коли Една повісила трубку.

— А те, що Нен Білейн стала йому кісткою поперек горла і що нехай вона з сестрою забирають сьогодні свою платню і більше не показують носа в "Лупсі".

— Ось що, — перебив він її, не давши їй подякувати, як і минулого разу. — Тепер, коли ви показали, чого ви варті, я буду вважати, гм... за честь для себе написати вам рекомендацію до редакції "Інформатора".